

Институт за новију историју Србије
Национална научна конференција
28–29. новембар 2024. Дом Војске Србије

Дијалог о трендовима у савременој српској историографији

Национална научна конференција

**Дијалог о трендовима у
савременој српској историографији
Београд, 28–29. новембар 2024.**

Програм научног скупа и књига резимеа

Институт за новију историју Србије

Београд, 2024.

Програмски одбор

проф. др Биљана Шимуновић Бешлин, Филозофски факултет
Универзитета у Новом Саду

др Зоран Јањетовић, научни саветник, Институт за новију историју
Србије, Београд

др Владан Јовановић, научни саветник, Институт за новију историју
Србије, Београд

др Борис Милосављевић, научни саветник, Балканолошки институт,
Београд

др Коста Николић, научни саветник, Институт за савремену историју,
Београд

др Александар Растовић, научни саветник, Историјски институт,
Београд

Организациони одбор

др Миле Бјелајац, научни саветник, Институт за новију историју
Србије, Београд

Др Јован Чавошки, виши научни сарадник, Институт за новију историју
Србије, Београд

др Александар Стојановић, виши научни сарадник, Институт за новију
историју Србије, Београд

др Јелена Рафаиловић, виши научни сарадник, Институт за новију
историју Србије, Београд

др Милана Живановић, виши научни сарадник, Институт за новију
историју Србије, Београд

др Наталија Димић Ломпар, научни сарадник, Институт за новију
историју Србије, Београд

Четвртак, 28. новембар

10.00-10.30 Свечано отварање и поздравни говор

Др Миле Бјелајац, директор Института за новију историју Србије

10.30–13.00 Први панел: Историографско наслеђе и перспективе

(модератор: Зоран Јањетовић)

Миле Бјелајац, Однос према баштини у српској историографији

Сузана Рајић, (Не)Примена валоризованих резултата у српској историографији

Гордана Кривокапић Јовић, Југословенски концепт српске историографије – основе

Александра Колаковић, Улога историје и историчара у научној дипломатији: домети и могућности Србије

Ратомир Миликић, **Јована Раденковић**, Актуелни проблеми и дилеме у представљању историје XX века у уџбеницима у Републици Србији

Владан Јовановић, Историографска периодика, сцијентометрија и професионална етика: изазови уређивања часописа *Токови историје* 2020–2024.

Дискусија

13.00–15.00 Пауза за ручак

15.00–17.00 Други панел: Теорија и методологија у савременој историографији

(модератор: Петар Драгишић)

Михаел Антоловић, „Дијалог глувих“ – о страху од теорије и његовим импликацијама по српску историографију

Биљана Шимуновић Бешлин, Дигиталне технологије и будућност заната историчара у Србији

Радосав Туцовић, Нова методологија изучавања Холокауста: различите могућности микроисторијског приступа

Милан Радовановић, Деконструкција као методолошки оквир за историографска истраживања миграционих процеса – пример организованог исељавања Јевреја из Југославије у Израел (1948–1952)

Иван Ристић, Јавност, јавно мњење и политичка комуникација као истраживачке теме у савременој српској историографији: нужност интердисциплинарног приступа

Дискусија

Петак 29. новембар

9:30–11:30 Трећи панел: Нови трендови у српској историографији, рецепција иностраних утицаја и култура сећања (модератор: Михаел Антоловић)

Радован Субић, Драгиша Васић, Историографија у Републици Српској: стање и перспективе

Јарослав Вишњаков, Нови трендови у проучавању односа Краљевине Србије и Руске царевине у модерној руској историографији

Стефан Радојковић, Сениша Вулић, Нови трендови у српској историографији? Постдипломске студије историчара на другим факултетима Универзитета у Београду

Алексеј Тимофејев, Модерна визија Другог светског рата у Русији и Србији: компарација начина одржавања историјског памћења

Олга Манојловић Пинтар, Историографија у Србији и нове хуманистичке дисциплине

Оливера Драгишић, Хандкеова новела *Голманов страх од пенала* и језички проблеми историографије: неколико примера.

Дискусија

11:30–12.00 Пауза за кафу

12.00–14.00 Четврти панел: Актуелне теме у савременој српској историографији (модератор: Биљана Шимуновић Бешлин)

Александар Лукић, Први светски рат на страницама часописа *Историја 20. века*

Петар Драгишић, Новија српска историографија о савременој историји косовског питања

Слободан Селинић, Србија осамдесетих година 20. века: српска историографија, извори и могућа истраживања

Весна Алексић, Економске теме у савременој српској историографији

Ранка Гашић, Изучавање историје града (urban history) у Србији и југоисточној Европи. Настанак, историјат и тенденције даљег развоја

Дискусија

14.00–15.00 Пауза за ручак

**15.00–17.00 Пети панел: Хиперпродукција и (ненаучна)
ревизија историје**
(модератор: Слободан Селинић)

Коста Николић, Српска историографија о грађанском рату

Татјана Милошевић, Поглед на хиперпродукцију у науци

Маријана Мраовић, Продукција – хиперпродукција радова о Србији под немачком окупацијом 1941–1944. године у савременој српској историографији

Александар Раковић, Српска историографија и црногорска псеудонаука

Александар Силкин, Хрватско питање (1918–1929) у савременој српској, хрватској и (пост)совјетској историографији

Дискусија

17.00–17.30 Закључна разматрања

Др Владан Јовановић, научни саветник
Институт за новију историју Србије, Београд
vladanjovanovic@gmail.com

**Историографска периодика,
сцијентометрија и професионална етика:
изазови уређивања часописа *Токови историје* 2020–2024.**

Овај рад из субјективне (уредничке) перспективе покушава да објективно размотри могућности методолошког унапређења историографске анализе у доба опште квантификације науке, уз осврт на савремене алате за генерисање и обраду текстова. Истовремено, он је оглед о јазу између сцијентометрије и квалитета истраживања у домаћим научним часописима, који се суочавају са проблемима мерења продуктивности научника и инфериорношћу хуманистике на „тржишту“ међународних тема. Током четворогодишњег уредничког мандата, уочено је да се правила и параметри евалуације непрекидно мењају, што доводи до конфузије и пада квалитета радова, због чега аутори из прагматичних разлога сужавају тематски и хронолошки фокус како би из постојећих дисертација и монографија екстраховали што више нових радова и тиме испунили квантитативне критеријуме.

Подстицање вештачких симетрија у самој структури ауторске популације, а нарочито усаглашавања пожељних тема са циљевима „одрживог развоја“, често нису у складу са приоритетима друштвених наука и хуманистике. Грантови диктирају избор и начин обраде истраживачких тема, подстичући компетитивност у конформизму, уместо критичке мисли. Овај тренд посредно се одразио и на квалитет (волонтерског) рецензирања, доводећи у питање етичку равн читавог процеса. Инсистирање на „аутоцитираности“ представља посебан изазов, па се с правом све чешће сагледава у контексту академске честитости и стандарда истраживачког интегритета.